

nimi kool

Lõppvooru küsimused 9. klassile

1. Millised väited on õiged põlevkivi ja selle kaevandamise kohta?

3 punkti

- Põlevkivi on settekivim, mille vanus on ligikaudu 450 miljonit aastat. Tõene/Väär
- Kaevandamiskihi paksus on 12-16 m. Tõene/Väär
- Energeetilise põlevkivi kütteväärtus on suurem kui kivisöel. Tõene/Väär
- 1 kWh elektrienergia tootmiseks kulub 1,4 kg põlevkivi. Tõene/Väär
- Põlevkivi kaevandamismaht on võrreldes 1980ndate aastatega oluliselt tõusnud Tõene/Väär
- Suured põlevkivivarud on veel USA-l, Austraalia, Kanadal, Brasiilial, Venemaal. Tõene/Väär

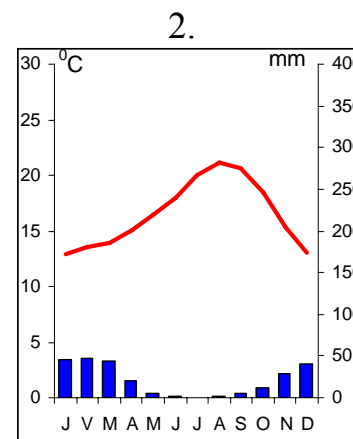
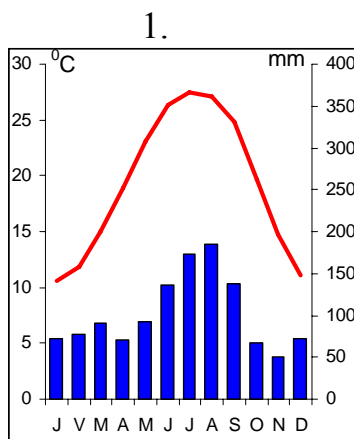
2. Vii kokku linn ja selle tunnuslause.

4 punkti

- Lübeck Kopenhaagen Gdańsk Dublin
- Praha Karlovy Vary Helsingi Zürich
- A. tolerantsuse kehastus B. – maailma rahanduskeskus C. poetide ja pubide linn
- D. tuhande tõusnud linn E. suur suplusbassein F. valgete ööde linn
- G. Euroopa kuldne süda H. hansa kuninganna

3. Savannah ja Chula Vista asuvad mõlemad USA-s 32. põhjalaiusel üks Vaikse teine Atlandi ookeani rannikul (25-50 m merepinnast), kuid ometi on nende kliima küllaltki erinev. Vii kokku kliimadiagramm ja linn, too välja kliima erinevused ja selgita selle põhjusi.

5punkti

	Savannah diagramm	Chula Vista diagramm
Kliima erinevused		
Erinevuse põhjused		

4. Eesti pindala võib väljendada kolme arvuga. Selgita, mida need arvud väljendavad.

3 punkti

- 43097 km²
- 45227 km²
- Ca 69000 km²

5. Miks on Alutaguse Eesti üks suurima soostumusega piirkondi?

4 punkti

6. Miks soode piirkonnas kestavad öökülmad kauem kui tasandikel?

2 punkti

7. Võrdle Ida-Virumaa rahvastikku Tartu maakonna rahvastikuga.*5 punkti*

Näitaja	Võrdlus	Erinevuse põhjus

8. Kuidas on omavahel seotud Kaledoonia kanal ja Glen More'i murrangulõhe Šotimaal Newfoundlandi saare ja St Lawrence'i jõega?*3 punkti*

.....

.....

9. a) Miks rajati Narva Euroopa suurimaid tekstiilitööstusi?*2 punkti*

.....

.....

b) Miks ei ole tänapäeval tekstiilitööstus Narvas konkurentsivõimeline?*2 punkti*

.....

.....

10. Miks muinasajal oli asustus levinud vaid praeguse Ida-Virumaa põhjaosas, aga lõunaosa oli asustamata?*2 punkti*

.....

.....

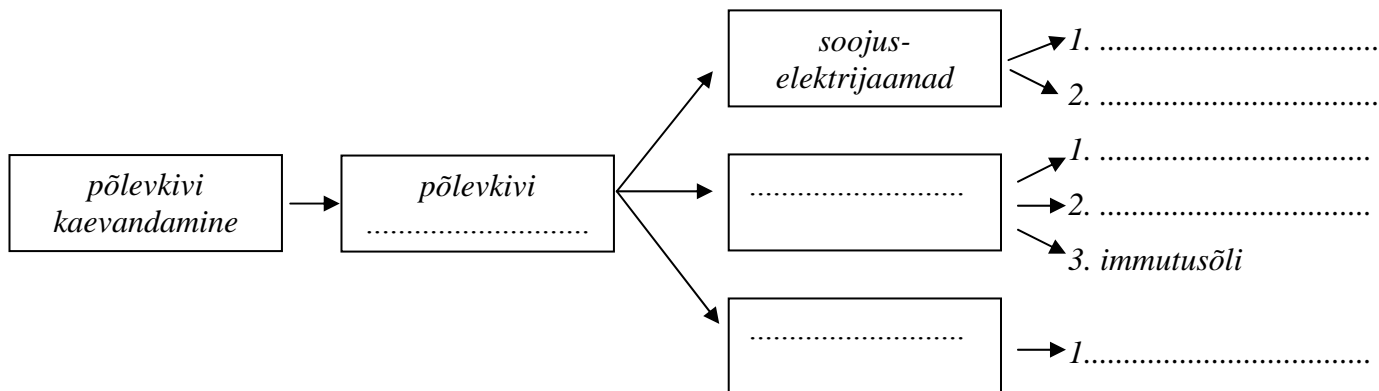
11. a) Märki Eesti kaardile (eraldi lehel) vähemalt kolm kunagist kitsarööpmelist raudteeliini.**b) Millistel raudteelõikudel on pärast 1990. a. lõpetatud regulaarne reisiliiklus?***6 punkti***12. a) Miks nimetatakse mangroovitihnikuid troopiliste tormide okastraadiks.***2 punkti*

.....

.....

13. Täienda seoseahelat põlevkivi kasutamise kohta.

4 punkti

14. Miks mõnes kohas kaevandatakse põlevkivi karjäärides teisal aga allmaakaevandustes? 1 punkt

.....

.....

15. Too välja pealmaakaevandamise (karjääriviisilise) kaevandamise eelised ja puudused allmaakaevandamisega võrreldes.

4 punkti

Pealmaakaevandamise eelised:	Pealmaakaevandamise puudused:

16. Millised muutused kaasnevad põlevkivi kaevandamisega looduskeskkonnas?

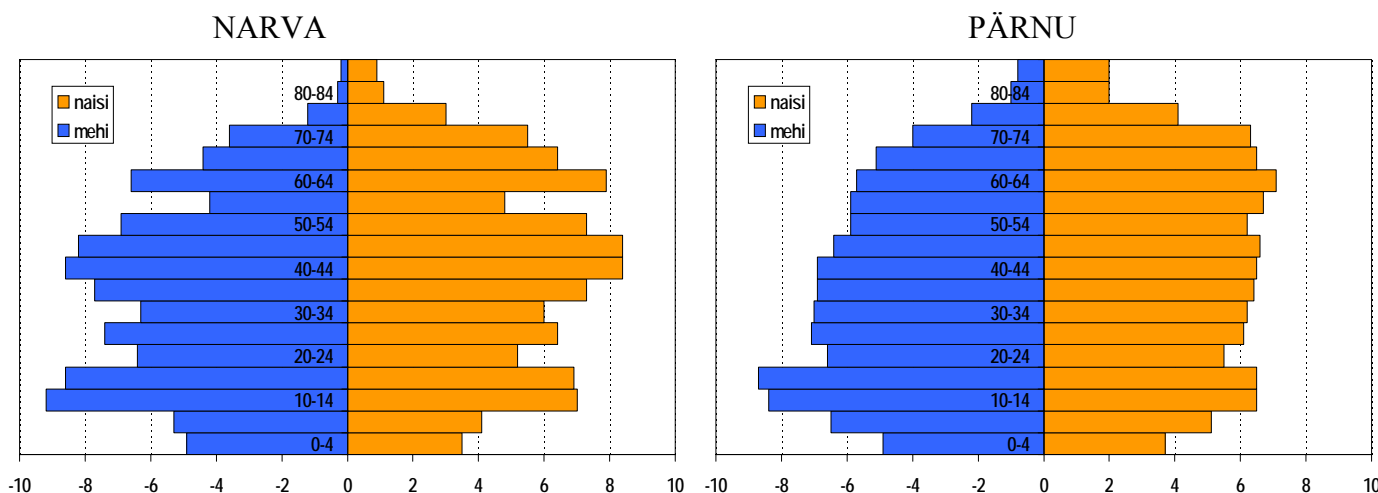
3 punkti

.....

.....

17. Võrdle Narva ja Pärnu 2000. a. rahvastikupüramiidi (protsentides) . Too esile peamised erinevused ja selgita lühidalt nende põhjusi.

5 punkti

.....

.....

.....